

FRANCESC EIXIMENIS

REGIMENT DE LA
COSA PÚBLICA

EDITORIAL BARCINO
BARCELONA

1927

INDEX

	<u>Pàg.</u>
Introducció.	7
Bibliografia.	13
Capítol I.—Qui posa què és cosa pública. . .	39
Capítol II.—Com per exemple dels membres del nostre cos se deuen amar aquells qui són ajustats en fer una cosa pública. . .	42
Capítol III.—Com la llei cretiana és noble e fonament principal de la cosa pública, e com alguns han tengut lo contrari. . .	45
Capítol IV.—Qui sol les raons fetes damunt a provar que la fe cretiana repugna a bon estament de la cosa pública. . .	48
Capítol V.—Qui sol al tercer argument e posa molts mals contra los romans, contraris al propòsit.	51
Capítol VI.—Que tota victòria e fortalesa devalla de Déu, e que los romans aquells qui deïen lo contrari no deuen ésser oïts. . .	56
Capítol VII.—Qui ensenya quines costumes e maneres de viure deuen servir aquells qui volen conservar pau e concòrdia en la cosa pública.	60
Capítol VIII.—Com lo bon regiment de la cosa pública requir que les lleis sien fetes en favor sua e que sien ben observades per tots.	66

Capítol IX.—Com lo bon estament de la cosa pública requer que los majors observen les lleis principalment.	71
Capítol X.—Qui posa exemples de alguns assenyalats barons qui feren grans coses per tal que les lleis fossen observades.	75
Capítol XI.—Com los mals regents destroeixen tota la cosa pública.	78
Capítol XII.—Qui ensenya lo terç fonament de la cosa pública, e és mantenir rigorosament justícia.	81
Capítol XIII.—Qui posa lo quart fonament de la cosa pública e és fealtat.	86
Capítol XIV.—Qui posa diversos exemples de fealtat.	92
Capítol XV.—Que los prínceps als pobles se deuen servir fealtat entre si mateixos e en quines coses, e dels mals consellers dels prínceps.	95
Capítol XVI.—Qui posa que lo quint fonament de la cosa pública és que sia regida per bons consellers.	100
Capítol XVII.—Qui posa alguns notables pertanyents als consellers de la cosa pública.	102
Capítol XVIII.—Qui prova ab diverses raons que tothom deu ab gran cor e esforç ajudar a la cosa pública.	107
Capítol XIX.—Qui posa la desena raó a aquell mateix propòsit, prenent motiu de les grans obres dels passats.	111
Capítol XX.—Qui aporta moltes notables obres dels antics qui feren per amor de la cosa pública.	119
Capítol XXI.—Com los inútils deuen ésser	

gitats, e hi deuen ésser sostenguts los pobres mendicants qui són vers indigents.	124
Capítol XXII.—En lo qual llargament se tracta com cascú en la comunitat deu ésser ocupat, gran o poc, dret o contret, hom o fembra.	128
Capítol XXIII.—Com deuen ésser vedades arts e oficis damnificants la cosa pública o comunitat.	133
Capítol XXIV.—Com de la comunitat deuen ésser gitats los hòmens qui fan malefícis, e tota alcavoteria e tota ocasió de borderia.	137
Capítol XXV.—Com los borts són comunament mals, e molt a tart n'hi ha que bons sien.	142
Capítol XXVI.—Qui posa algunes malícies molt prejudicants als matrimonis e a la cosa pública.	144
Capítol XXVII.—Qui posa que multiplicació de prínceps e regidors destroeixen la cosa pública.	149
Capítol XXVIII.—Qui posa com multiplicació de juristes nou molt a la cosa pública.	152
Capítol XXIX.—Com deuen haver pocs notaris e bons.	156
Capítol XXX.—Com deu haver pocs picaplets e bons.	158
Capítol XXXI.—Que en especial la cosa pública deu haver pocs saigs.	161
Capítol XXXII.—Que res no es faça en la comunitat per elecció, per esquivar discòrdia.	164
Capítol XXXIII.—Com los mercaders són vida de la cosa pública.	167

Capítol XXXIV.—Com los mercaders deuen ésser afavorits.	169
Capítol XXXV.—Com lo regater nou molt a la cosa pública.	171
Capítol XXXVI.—Qui posa que de la comunitat sien foragitats tractadors de usura e trafeguers. E ací apar que deu fer la senyoria d'aquell qui sap alguna art transcendent.	173
Capítol XXXVII.—Qui posa tres consells especials per conservació de la cosa pública.	176
Capítol XXXVIII.—Qui respon a tres proverbis aportats contra la cosa pública.	179
Capítol XXXIX.—Qui dóna conclusió a tot lo tractat.	183
Notes.	187
Glossari	203